

Datums:

6 maart 2024

Tijd: 19.15 u – 21.15 u

Prijs: € 39,50

TOS in relatie tot gedrag, de executieve functies en de sociaal- emotionele ontwikkeling.

In het (speciaal)basisonderwijs en het voortgezet onderwijs.

In taal ligt de basis voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en het vermogen tot zelfsturing en om verbinding te maken en aan te gaan met de ander.

Piaget en Vygotsky zijn de grondleggers van onze huidige inzichten over de cognitieve functies die wij ons als kind eigen maken. Hierbij zijn kinderen sterk afhankelijk van anderen in hun omgeving die hen helpen bij het vergaren van kennis en vaardigheden. Dit betreft veel talige input. Cognitieve vaardigheden zijn een noodzakelijke voorwaarde om in onze maatschappij te kunnen functioneren. Ons denken en ons handelen, de sociale en emotionele processen en de wijze waarop wij communiceren worden bepaald door onze cognitieve functies.

De executieve functies worden ook wel de hoogontwikkelde cognitieve functies genoemd, de vaardigheden die helpen te beslissen op welke activiteiten of taken wij onze aandacht richten en welke uitgevoerd moeten worden. Onze innerlijke spraak speelt hierin een grote rol. Wanneer er sprake is van TOS is er ook sprake van onvoldoende innerlijke taal, wat van invloed is op onze innerlijke spraak. Juist die innerlijke spraak stuurt ons handelen en denken aan.

In de praktijk blijkt dat de leerling met TOS meer sociaal-emotionele problemen ervaart dan hun leeftijdsgenoten, het ontbreken van communicatievaardigheden maakt dat het voor de leerling met TOS moeilijker is om contact te maken met anderen in hun omgeving. Dit wordt bij het ouder worden en in de puberteit vaak een groter probleem. In de leeftijdsfase ben je vooral ook op zoek

naar 'wie je bent'. Door middel van taal en door ervaringen thuis, met leeftijdsgenoten en op school ontwikkelt de leerling zijn identiteit, wie hij is en wat hij kan. Succeservaringen met betrekking tot de communicatie, zoals het aangaan van vriendschappen, interactie met de volwassenen thuis en met vriendjes, maar ook het voldoende maken en begrijpen van schoolwerk zijn belangrijk voor het zelfbeeld.

Wanneer succeservaringen ontbreken zal de frustratie en onmacht geuit worden in 'ongewenst' gedrag. Dit is ook vaak de enige manier tot communiceren wanneer je je emoties en hulpvragen niet, of niet goed kan verwoorden. Het 'ongewenste' gedrag is dan ook het eerste dat wordt gezien en niet de hulpvraag van de leerling met een TOS. Hoe groter de frustratie en hoe groter de problemen op het gebied van de sociaal-emotionele problemen hoe groter de gevolgen zijn voor het leren, het zelfbeeld en de sociale interactie.

Uit onderzoek is gebleken dat bij leerlingen met TOS veelal sprake is van een trage informatie verwerking, onvoldoende executieve functies naast de problemen in het communicatief redzaam zijn (het begrijpen en het begrepen worden van gesproken en geschreven taal)

Ons gedrag en ons handelen, de executieve functies, worden aangestuurd door innerlijke spraak. Wat is de invloed van TOS op de executieve functies en welke rol speelt een trage informatie verwerking hierin?

'Taal is niet alleen de sociale taal waarmee wij communiceren, maar ook de innerlijke taal waarmee wij met onszelf communiceren. Een taalstoornis belemmert niet alleen de sociale taal, maar ook de innerlijke taal wordt verstoord'. (N.v.d. Bedem, 2020)

Vaak zien wij gedrag in de klas dat wij meteen bestempelen als ongemotiveerd, concentratieproblemen, erg druk en ongecontroleerd of zelfs kenmerken van autisme. Is dit terecht? Gezien de prevalentiecijfers (5-7%) zijn er veel meer leerlingen in de klas met TOS dan met een andere stoornis.

Tijdens deze training zijn er veel praktijkvoorbeelden en praktische handelingsadviezen voor in de klas en tijdens stage.

Na afloop bent u bekend met

- De comorbiditeiten in relatie tot gedrag met aandacht voor de prevalentiecijfers.
- De invloed van TOS op het gedrag.
- Executieve functies die vanuit onderzoek zwak blijken bij de leerling met TOS. De rol van innerlijke taal en een trage informatie verwerking. En bent u bekend met de gewenste ondersteuning op dit gebied.
- De invloed van onvoldoende 'communicatieve redzaamheid' op het gedrag en de sociaal-emotionele ontwikkeling.
- De rol van de emotieregulatie als belemmering op sociale contacten, het gedrag en het leren.
- De ondersteuningsbehoeften van de leerling met TOS en het belang van psycho-educatie.
- Handelingsadviezen die gericht zijn op succeservaringen voor de leerling en de docent.

Informatie

Indien gewenst kan deze Webinar ook geheel worden afgestemd op de behoefte van een team en kan als maatwerk op locatie worden gegeven of indien gewenst online. Ook kan dit onderwerp tijdens een trainingsdag worden aangeboden waarbij er meer aandacht zal zijn voor:

- Het expliciete taalaanbod in de groep,

- De rol van de innerlijke taal en de executieve functies bij het kind met TOS. Welke hulpvragen 'zien' wij in het gedrag.
- TOS en de relatie met (ongewenst) gedrag en de sociaal- emotionele ontwikkeling
- Afhankelijk van de tijd is het mogelijk om een casus te bespreken.

Contact

drs. Bernadette Sanders, orthopedagoog

info@smartonderwijs.com

0646074116

www.smartonderwijs.nl